

ДИСТАНЦИОННО ОБУЧЕНИЕ
Бакалавърска програма
Специалност “Бизнесадминистрация”

КУРСОВА РАБОТА
ПО
МЕЖДУНАРОДЕН БИЗНЕС

НА ТЕМА:

**ЗАЩО СЕ ПОЯВИХА КЛЪСТЪРИТЕ/ СВЪРЗВАНЕ С МСП И
ЕКСПОРТА/**

Изготвил:

Проверил:

1. **ЦЕЛ:** Да се изследва каква е формата на клъстерите в България и по този начин да се отговори на въпроса за причините, които водят до тяхното установяване в страната.
2. **ВЪЗМОЖНИ ИНСТРУМЕНТИ:** Това ще бъдат нормативни документ и описателен анализ.
3. **СЪДЪРЖАТЕЛЕН КОНТЕКСТ:**
 - 3.1. **ПРЕДСТАВЯНЕ.**

Идеята за изграждане на клъстери от предприятия с цел подобряване на регионалната икономическа конкурентоспособност се разбира и прилага в България като начин за повишаване както на възможностите за реализиране на политики за регионално развитие, така и на конкурентоспособността на микроравнище. Основните концепции, залегнали в основата на клъстерния подход, са въведени у нас и на национално, и на регионално ниво при формулиране на политиката още в края на първото десетилетие на прехода към пазарна икономика. В исторически план при провеждането на политиката на индустриално развитие с внедряване на научно-техническия прогрес социалистическата държава в България до 1989 г. има положителен опит в прилагането на концепцията за клъстерите при развитието на производителните сили на основата на държавната собственост и формирането на експортен потенциал на страната. При този обаче опит липсват гъвкавостта и иновативността на участието на предприятията, доколкото доминиращата теза при организацията на производствените системи е била формата на централизирано стопанско управление, а не инициативата и свободата на интегрирането.

Независимо че някои ЦПБ все още продължават да функционират, подходът към концепцията за клъстерите се възприема като принос за регионалното развитие, но претърпява значителни промени през последното десетилетие. Преобладаваща при тълкуването на клъстера става

концепцията, че изграждането *на мрежи от предприятия на регионално ниво* може да се осъществи въз основа на хоризонтална или вертикална интеграция за подобряване на ефективността на фирмите, включени в тях. Въвеждането на клъстерите като инструмент за индустриална политика започва със Стратегията за възстановяване на индустрията на Българската стопанска камера от 2002 г. Основните задачи на клъстера, заложи в много други програми и мерки на правителството, са свързани с неговото прилагане и подкрепата му като инструмент за реструктуриране на промишлените предприятия и по-ефикасни пазарноориентирани реформи. Тези програми имат за цел засилване на регионалната специализация чрез подпомагане на предприятия по географско положение и подобряване на взаимодействията между обществения и частния сектор.

МСП в България започват да се включват в клъстери и мрежи от клъстери едва преди десетина години. Напоследък чрез коопериране на предприятия са изградени съвременни клъстерни групировки в някои от най-динамичните сектори на българската икономика – рудодобив и металургия, дървообработване, информационни технологии, възобновяеми енергийни източници, туризъм, облекло и текстил, вино, тютюн. Перспективите на клъстерите зависят от политиката за насърчаване на развитието на основни фактори, които не са наследени, а трябва да бъдат създадени: съвременен мениджмънт, обучена работна сила, капитал, инфраструктура, научноизследователска дейност и иновации.

От специално значение би могло да бъде по-дълбокото осъзнаване на концепцията, че най-важните фактори на конкурентно предимство в повечето индустрии (особено най-важните за ръста на производителността в развитите икономически страни) не се наследяват, а се създават в самата страна чрез процеси, различаващи се съществено в отделните държави и индустрии.